

Abstrakt

Když KSČ získala moc v ČSR, jedním z kroků, které musela provést, aby zcela ovládla československou veřejnost, bylo převychování a proměna její inteligence. Aby se tak stalo, bylo nutno zcela přeměnit systém vysokých škol. Opatření, jež byla v této souvislosti prováděna, se výrazně dotkla také Právnické fakulty Univerzity Karlovy, která byla před Únorem 1948 považována za nejreakčnější a nejkonzervativnější fakultu na této univerzitě.

V první části se tato práce zaměřuje na personální přeměnu vysokých škol s důrazem na Právnickou fakultu Univerzity Karlovy. Prvním z očištných procesů bylo prověřování národní spolehlivosti, které pounorové očištné akce předznamenalo. Po Únoru 1948 již následovalo politicky motivované vylučování studentů akčními výbory Národní fronty a tzv. studijní prověrky na přelomu let 1948/49 i odstraňování pedagogů z vysokých škol po Únoru 1948 a v dalších letech. Tato očista umožnila dosadit do rozhodujících akademických funkcí prověřené členy KSČ, kteří nekladli odpor při provádění dalších opatření.

V druhé části práce pojednává o organizační proměně fakulty i celého vysokého školství na podkladu nového zákona o vysokých školách, dalších doprovodných vládních nařízení a vyhlášek, výnosů, směrnic a pokynů ministerstva školství, stranických usnesení a dalších kroků k postupnému přebudování struktury fakulty a všech vysokých škol dle „sovětského vzoru“ i o následné kritice této proměny v polovině 50. let. Nejprve je rozebrána příslušná zákonná úprava, doprovodné sekundární právní předpisy a jednání v rámci ÚV KSČ a na ministerstvu školství a následně je pojednáno o převádění této nové právní úpravy do struktury a běžného fungování Právnické fakulty Univerzity Karlovy.

Cílem této práce je celkové postižení právní situace vysokých škol, konkrétně Právnické fakulty Univerzity Karlovy, v období vítězství nového režimu a dopad do běžného života a fungování této fakulty.